

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra ruského jazyka

Pedagogická fakulta
Západočeské univerzity v Plzni
Veleslavínova 42
301 00 Plzeň
tel. 377 63 6171

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Práce: diplomová

Posudek: oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D.

Práci předložil(a): Bc. Lucie Novotná

Název práce: Historie a současnost Kalmyků

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo podat celkový přehled o etniku Kalmyků z pohledu současnosti i historie a navrhnout didaktickou aplikaci tématu. Tohoto cíle autorka dosáhla v uspokojivé míře.

OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.)

Téma práce je v českém kontextu původní, originální. Autorka se ho chopila zodpovědně a podařilo se jí shromáždit a uspořádat velké množství dat, takže před námi vyvstává skutečně plastický obraz formování národa Kalmyků. Dalo by se ovšem polemizovat s tím, že autorka se snažila „zmapovat veškeré poznatky“. To ani není možné a práce má i své informační rezervy.

Převládající část teoretických výkladů se podrobně věnuje historii Kalmyků a tradičnímu způsobu života. Proti nasyceným výkladům o historii nelze v naprosté většině nic namítat, jsou podložené, chronologicky vedené, skutečně obsáhlé. Dílčí připomínky: Autorka píše, že zvrat v přijetí Kalmyků v SSSR nastal „při okupaci nacistického Německa“ v roce 1942. Šlo ale o okupaci Německem, ne Německa. Sporné je tvrzení, že ruština se prosadila kvůli návratu Kalmyků, zejména žen, ze „sibiřského gulagu“ („Sibiřský gulag“ je mimo jiné zavádějící pojem. Lépe v „sibiřských gulazích/GULazích.“), kde proběhla rusifikace. V textu se také někdy střídá výraz národ a etnikum, což není totéž. Zajímavé by bylo pojednat také o národním zvířeti, sajze.

Nad textem vyvstává otázka, zda pohled na minulost poněkud nedeformuje pohled na Kalmyky v současnosti. Skutečně se tento národ stále žije převážně dobytčářstvím a pastevečtstvím? (str. 42) Více pozornosti mělo být dle mého názoru věnováno současnému životnímu stylu a určitým objektivním faktům o Kalmycku, třeba i s doložením statistik a přehledů (viz otázka č. 3 níže). Pakliže autorka např. uvádí, že průměrný věk obyvatelstva se zvyšuje, měla by doložit, jak.

Zdařilá je kapitola o kalmyckém jazyce. Co se týče písma, dnes se tedy užívá cyrilice s několika málo speciálními znaky. Jak ale vypadalo orjatské písmo? Dokázalo lépe předat fonémy kalmyckého jazyka? Kladně hodnotím, že autorka dokládá i ekvivalenty pro označení reálií v kalmyčtině. U názvů kalmyckých pohádek chybí překlad do češtiny.

Text vhodně doplňují obrázky, fotografie, mapy. Vizuální materiál by však bylo možné využít ještě více. Pokud se mluví například o kobercích, uvítali bychom ukázkou jejich vzorů, také fotografie přírody, např. jezer, svatby nejen co se týče oděvů, hřbitova, dále výjevů z buddhistického chrámu v Elistě a ze samotného města, fotografii památníku obětem odsunu v době stalinismu atd.

V praktické části autorka navrhuje možnosti využití tématu na střední škole (v Abstraktu je chybně uvedeno na „střední odborné škole“). Autorka jasně prokazuje, že se dané téma, i když pro žáky zcela nové, dá funkčně zařadit do učiva dle RVP. Téma reflektuje komplexně a konkrétně ve vztahu ke vzdělávací oblasti, klíčovými kompetencím, průřezovými tématům. Fundovaně a systematicky tvoří pracovní listy. Pomocí metodiky 3A poučeně a hodnotí průběh reálné hodiny, v níž o Kalmycích učila.

Závěr práce není skutečným přednesením závěrů, nýbrž shrnutím obsahu, a nijak nekomentuje didaktickou část.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální úprava a grafická úprava práce jsou více méně v pořádku. V některých případech odskakují odstavce v polovině a mezery mezi odstavci nejsou jednotné. Text je vystavěn logicky a návazně, je takřka bez překlepů a vedený v odborném stylu. Praktická část koresponduje s teoretickou a s přílohami, funkčně se doplňují.

Slabší stránkou jazykového projevu jsou některé chyby, výjimečně gramatické či pravopisné (někde Kalmycký jazyk, Kalmycké obyvatelstvo, kmeny měli, chyby ve větě interpunkci, názvy děl někdy ani ne kurzívou, ani ne v uvozovkách). Citace nejsou zcela jednotné a někdy se odklání od normy (např. v pozn. 12, 13). Objevují se stylistické neobratnosti, jako opakování slov, nepřesnosti ve vyjadřování („...shrnuje jak obecné informace, tak i nové poznatky“, str. 3, – „nové poznatky“ mohou přeci být i obecnými informacemi, „znovuzrození v podobě **nadpřirozena**“ str. 59). Je otázka, zda neuvádět citace ze sekundární literatury v původním znění.

Autorka se opírá o dostatečné, ba značné množství zdrojů, a to i literatury starší a specifické (Jirásek).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce je celkově kvalitní, poutavá, původní, zahrnující mnoho podrobností. Vzhledem k širokým výkladům historickým a menšímu počtu informací o současném životě Kalmyků působí text v teoretické části trochu disproporčně. V didaktické části autorka názorně ukazuje, jak téma funkčně integrovat do výuky na SŠ, provádí správnou didaktickou

reflexi. V jazykovém projevu se objevují menší nepřesnosti.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Proč se v Kalmykii slaví právě Festival tulipánů?
- 2) Jak vypadá hlavní buddhistický chrám v Elistě? Najdete fotografie a popíšete je?
- 3) Uveďte prosím další aktuální data o republice: rozloha, kdo stojí v jejím čele, administrativní členění, HDP, celkový počet obyvatel a národnostní složení a také základní aktuální informace o Elistě jako takové, včetně informací univerzitě, muzeích, památnících apod. Data můžete doložit i statisticky (tabulky, grafy).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

velmi dobře

V Plzni 5.6.2024

Podpis